

1. ΝΑ ΔΩΣΟΥΜΕ ΧΩΡΟ ΣΕ « ΑΤΕΛΕΙΣ » ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/07/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/07/2026

Σελίδα: 12

Πατρίτσια Σταθάτου, καθηγήτρια στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Τζόρτζια

Να δώσουμε χώρο σε «ατελείς» τεχνολογίες

Τα στοιχεία και οι προκλήσεις της έρευνας για την ενεργειακή μετάβαση, την ανακύκλωση πλαστικών και το νερό

Συνέντευξη στην ΤΑΣΟΥΛΑ ΕΠΙΤΑΚΙΩΗ

Το 2011, όταν αποφοιτούσε από τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, η Ελλάδα περνούσε από τις Συμплиγίδες της οικονομικής κρίσης. «Ήσταν βιογραφικά σε τεχνικά γραφεία και μου πρότειναν είτε να εργαστώ μισθί για ένα διάστημα –“και βλέπουμε”– είτε να ξεκινήσω με μισθό 300 ευρώ», λέει η Πατρίτσια Σταθάτου. Καθώς προσπαθούσε να βρει τη θέση της σε έναν επαγγελματικό χώρο που δεν φαινόταν να της δίνει καμία προοπτική, δύο μέντορες ήρθαν, τυχαία, στη ζωή της: η Βασιλική Τσοουκαλά και ο Διονύσιος Ασπμακούπουλος, καθηγητές στο ΕΜΠ. Την έβαλαν στον δρόμο της έρευνας, ο οποίος με υποτροφία από το Ίδρυμα Μποδοσάκη –μία από τις τουλάχιστον 2.700 που έχει χορηγήσει από την ίδρυσή του– την έφερε στις ΗΠΑ: στη Βοστώνη και στο MIT αρχικά, και στη συνέχεια στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Τζόρτζια, στην Ατλάντα, όπου σήμερα είναι καθηγήτρια στη Σχολή Χημικών και Βιομηχανικών Μηχανικών.

Η έρευνά της επικεντρώνεται στην ανάπτυξη, στην πειραματική αξιολόγηση και στην εκτίμηση καινοτόμων τεχνολογιών για εφαρμογές στην ενέργεια, στα υλικά και στο νερό, και συγκεκριμένα στους ραβδαία ανερχόμενους επιπτώσεις στην ανάλυση συστημάτων. Τι ακριβώς είναι αυτό; Τι σημαίνει να βλέπει τον κόσμο ως «σύστημα»; «Να καταλαβαίνω ότι τίποτα δεν λειτουργεί μεμονωμένα. Η ενέργεια, το νερό, τα υλικά, το περιβάλλον, η οικονομία και η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι όλα αλληλένδετα. Μια τεχνολογία που φαίνεται θετική σε έναν τομέα μπορεί να δημιουργεί προβλήματα κάπου αλλού», εξηγεί η ίδια στην «Κ». «Στην έρευνά μου εξετάζω ολόκληρο τον κύκλο ζωής μιας τεχνολογίας ή ενός προϊόντος: από πού προέρχονται οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούν πόση ενέργεια, νερό, ποιους πόρους χρειάζονται, τι εκπομπές δημιουργούν, πόσο κοστίζουν, ποιες υποδομές απαιτούν και ποιες επιπτώσεις έχουν στο περιβάλλον και στην κοινωνία τόσο κατά την παραγωγή και τη χρήση τους όσο και μετά το τέλος της ζωής τους».

– Πώς θα περιγράφατε με απλά λόγια πώς αλλάζει σήμερα ο τρόπος που παράγουμε και χρησιμοποιούμε την ενέργεια;

– Προσπαθούμε να περάσουμε από ένα μοντέλο που βασιζόταν σχεδόν αποκλειστικά στα ορυκτά

Στο εργαστήριό της η Πατρίτσια Σταθάτου επικεντρώνεται στην ανάπτυξη, στην πειραματική αξιολόγηση και στην εκτίμηση καινοτόμων τεχνολογιών για εφαρμογές στην ενέργεια, στα υλικά και στο νερό. Όλα αυτά είναι αλληλένδετα, λέει η ίδια, τίποτα δεν λειτουργεί μεμονωμένα.

καύσιμα, σε ένα πιο αποκεντρωμένο και «έξυπνο» ενεργειακό σύστημα, που θα στηρίζεται ολοένα και περισσότερο σε ανανεώσιμες πηγές και άλλες χαμηλών εκπομπών τεχνολογίες, όπως η πυρηνική ενέργεια. Δεν αλλάζει όμως μόνο η τεχνολογία: αλλάζει και η φιλοσοφία με την οποία προσεγγίζουμε την παραγωγή και τη χρήση της ενέργειας: από τη λογική της αρθρονομίας και της εξάντλησης πεπερασμένων φυσικών πόρων, προς τη λογική της βιωσιμότητας, της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας και της ενεργειακής ασφάλειας. Αυτή είναι η κατεύθυνση, αν και για να επιτευχθεί ως μετάβαση θα πάρει χρόνο.

– Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μεγαλύτερο στοιχείο της ενεργειακής μετάβασης τα επόμενα χρόνια;

– Να βρούμε ένα συνδυασμό λύσεων που να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις: να μειώνουν πραγματικά τις εκπομπές, να μπορούν να εφαρμοστούν σε μεγάλη κλίμακα, να είναι οικονομικά βιώσιμες και να μη δημιουργούν νέες αντιστάσεις ή νέες εξαρτήσεις. Κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο και αναπόφευκτα θα χρειαστούν

Στην Ελλάδα υπάρχει εξαιρετικό ανθρώπινο δυναμικό. Αυτό που λείπει, για να ανθίσει η έρευνα, είναι ένα πιο σταθερό και αξιωματικό περιβάλλον.

δοκιμές. Από την άλλη, αυτό δεν πρέπει να μας πτοεί. Πολλές τεχνολογίες χρειάστηκαν δεκαετίες για να ξεπεράσουν σημαντικά εμπόδια. Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, για παράδειγμα, δεν έγιναν από τη μια μέρα στην άλλη αναγναμνιστικά. Η εξέλιξη τους περιοριζόταν για χρόνια από τις μπαταρίες μολύβδου, που ήταν βαριές, είχαν μ-

κρη αυτονομία και δημιουργούσαν περιβαλλοντικά ζητήματα. Χρειάστηκε σταδιακή πρόοδος για να φθάσουμε στις σημερινές τεχνολογίες, που εξακολουθούν να μην είναι τέλειες, όμως είναι πολύ πιο ώριμες και εφαρμόσιμες. Επομένως πρέπει να αφιχνουμε χώρο σε «ατελείς» τεχνολογίες να βελτιώνονται με τον χρόνο.

– Γιατί είναι τόσο δύσκολο να ανακλώσουμε αποτελεσματικά τα πλαστικά σήμερα;

– Τα πλαστικά έχουν θεμελιώδεις διαφορές από άλλα υλικά στα οποία η ανακύκλωση είναι πιο επιτυχημένη, όπως το χαρτί ή τα μέταλλα. Κατ' αρχάς, το πλαστικό δεν είναι ενιαίο υλικό: υπάρχουν εκατοντάδες διαφορετικού τύπου (και στην πράξη χιλιάδες παραλλαγές) με διαφορετική μοριακή δομή, πρόσθετα και ιδιότητες. Πολλά από αυτά δεν είναι συμβατά μεταξύ τους, με αποτέλεσμα, όταν αναμειγνύονται, να προκύπτουν υλικά χαμηλότερης ποιότητας και απόδοσης. Επίσης, η πιο διαδεδομένη σήμερα τεχνολογία ανακύκλωσης πλαστικών είναι η μηχανική ανακύκλωση, δηλαδή ο τεμαχισμός, η τήξη και η αναδιαμόρφω-

ση των πλαστικών και μπορεί να λειτουργήσει μόνο όταν έχουμε καθαρά και ομοιογενή ρευστά πλαστικών απορριμμάτων, δηλαδή χωρίς πρόσθετα, χρώματα, πολυστρωματικά υλικά ή υπολείμματα τροφών. Ακόμη όμως και σε αυτό το ιδανικό σενάριο κάθε κύκλος ανακύκλωσης σπάει τις αλυσίδες του πολυμερούς σε μικρότερες, υποβαθμίζοντας σταδιακά τις ιδιότητες του υλικού. Το αποτέλεσμα είναι, έπειτα από διαδικασία ανακύκλωσης, το υλικό να μην μπορεί πλέον να χρησιμοποιηθεί στην εφαρμογή που θέλουμε να αντικαταστήσει.

– Υπάρχει τρόπος να σταματήσουμε τη ρύπανση από πλαστικά ή απλώς να τη μειώσουμε; Ποιο είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο;

– Υπάρχει τρόπος να μειωθεί δραστη. Είμαι αισιόδοξη για τον ρόλο που μπορεί να παίξει η χημική ανακύκλωση: είναι ένας όρος-ομπρέλα, που περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές τεχνολογίες με κοινό στόχο να διασπάσουν τα πλαστικά στα βασικά δομικά συστατικά τους. Αλλά δεν μου αρέσει η λογική της ενοκοποίησης του πολίτη –να του κρενύουν την πλαστική σακούλα ή να του ζητάμε να αντι-

καταστήσει το πλαστικό καλαμάκι–, όταν οι εναλλακτικές που του δίνουμε δεν λειτουργούν το ίδιο καλά και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να έχουν μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Έχουμε γεμίσει την καθημερινότητά μας με πλαστικό, ένα υλικό εξαιρετικά χρήσιμο, ελεύκτο και φθινό, που βρίσκεται παντού εδώ και δεκαετίες. Δεν μπορούμε να ζήσουμε να ζητάμε από τους ανθρώπους να αλλάξουν συμπεριφορά χωρίς να τους δίνουμε πραγματικά ισοδύναμα εναλλακτικές.

– Τι μπορεί να κάνει η τεχνολογία για να εξασφαλίσει αρκετό και καθαρό νερό για όλους;

– Να συμβάλει σε πολλά επίπεδα: καλύτερο καθαρισμό νερού, αφαλάτωση με χαμηλότερο ενεργειακό κόστος, επαναχρησιμοποίηση λυμάτων και πιο αποδοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει επίσης πολύ μεγάλη ερευνητική προσπάθεια γύρω από τους μικρορύπους και τους νέους ρύπους αντιστοίχως (contaminants of emerging concern), όπως λέγονται διάφορα φαρμακευτικά ουσίες, μικροπλαστικά ή PFAS (παντοτανά χημικά), τα οποία οι συμβατικές τεχνολογίες επεξεργασίας νερού δεν μπορούν πάντα να απομακρύνουν αποτελεσματικά. Γι' αυτό αναπτύσσονται καινοτόμες τεχνολογίες καθαρισμού και διαχωρισμού – πιο αποτελεσματικές, πιο οικονομικές, πιο φιλικές προς το περιβάλλον. Πιστεύω ότι τα επόμενα χρόνια θα δούμε πολύ σημαντική πρόοδο σε αυτόν τον τομέα.

– Στο χάος της χρηματοδότησης που υπάρχει για την ελληνική έρευνα, είχατε την τύχη να εξασφαλίσετε υποτροφία από το Ίδρυμα Μποδοσάκη. Άλλοι νέοι επιστήμονες δεν είναι το ίδιο τυχεροί. Τι λείπει, τελικά, από την Ελλάδα: τα χρήματα ή η αξιωματικότητα;

– Η υποτροφία του Ίδρυματος Μποδοσάκη, το οποίο πιστεύει σε εμένα και επένδυσε στις δυνατότητες μου σε μια κρίσιμη στιγμή της πορείας μου, χωρίς υπερβολή, μου άλλαξε τη ζωή. Στην Ελλάδα υπάρχει εξαιρετικό ανθρώπινο δυναμικό. Αυτό που λείπει, είναι ένα πιο σταθερό και αξιωματικό περιβάλλον που να επιτρέπει στους νέους ερευνητές να κτίσουν μακροπρόθεσμα την πορεία τους χωρίς συνεχή αβεβαιότητα. Τα χρήματα είναι σημαντικά, όμως εξίσου σημαντικές είναι οι δομές, η συνέπεια και οι πραγματικές ευκαιρίες εξέλιξης.

2. ΕΙΚΟΣΙ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΥΟ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/07/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/07/2026

Σελίδα: 9

Είκοσι μεταμοσχεύσεις σε δύο εβδομάδες

Συνεχίζεται η ανοδική τάση της τελευταίας πενταετίας – Τα ελπιδοφόρα στοιχεία για το 2026 και το ενδεχόμενο νέου ρεκόρ

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Μια επιτυχημένη ιστορία «γράφεται» και φέτος στη χώρα μας σε ό,τι αφορά τις μεταμοσχεύσεις. Ενδεικτικά, τις τελευταίες δύο εβδομάδες, χάρη στην αυξανόμενη ευαισθητοποίηση και εμπιστοσύνη των πολιτών στο σύστημα μεταμοσχεύσεων, έχουν πραγματοποιηθεί 20 μεταμοσχεύσεις οργάνων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το υπουργείο Υγείας και τον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων, στο Γνώσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο έγιναν δύο μεταμοσχεύσεις πνευμόνων και δύο καρδιάς, στο Λαϊκό Νοσοκομείο έξι μεταμοσχεύσεις νεφρού και έξι ήπατος, στο Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης δύο μεταμοσχεύσεις νεφρού και στον Ευαγγελισμό επιπλέον δύο νεφρού.

«Οι εξελίξεις αυτές αποτελούν έμπρακτη απόδειξη της αποτελεσματικής συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων και της υψηλής επιστημονικής επάρκειας των ιατρονοσηλευτικών ομάδων του ΕΣΥ», ανέφερε στη σχετική ανακοίνωση το υπουργείο Υγείας, το οποίο είπε «ένα μεγάλο ευχαριστώ στους δότες οργάνων και στις οικογένειές τους, οι οποίοι μέσα από τη γενναιοδωρή πράξη τους προσφέρουν ζωή σε συνανθρώπους μας. Θερμά συγχαρητήρια στις ιατρονοσηλευτικές ομάδες όλων των νοσοκομείων, καθώς και στον Ελληνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ) για τον άψογο συντονισμό και τη συνεχή τους προσφορά».

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ΕΟΜ, από τις αρ-

χές του έτους έως και προχθές 06.07.2026 έγιναν συνολικά 196 μεταμοσχεύσεις στη χώρα μας, σχεδόν οι μισές από όσες είχαν γίνει συνολικά πέρυσι. Μεταξύ των οποίων και έξι πνευμόνων, εννέα καρδιάς και μία διπλή, νεφρού και ήπατος. Ο δείκτης δότην ανά εκατομμύριο πληθυσμού αυτή τη στιγμή είναι 7,1.

Πέρυσι είχαν γίνει συνολικά 388 μεταμοσχεύσεις, ενώ οι δότες ήταν 13,1 ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Η προηγούμενη πενταετία ήταν περίοδος με

Με ανακοίνωσή του το υπουργείο Υγείας είπε «ένα μεγάλο ευχαριστώ στους δότες οργάνων και στις οικογένειές τους, οι οποίοι μέσα από τη γενναιοδωρή πράξη τους προσφέρουν ζωή σε συνανθρώπους μας».

συνεχή ανοδική τάση στις μεταμοσχεύσεις στην Ελλάδα και οι περισιμένες επιδόσεις έφεραν ένα σημαντικό ρεκόρ για τη χώρα. Στην εξαιρετική πορεία της, που παλαιότερα ήταν στις τελευταίες θέσεις τις Ε.Ε. σε αυτόν τον τομέα, συνέβαλε η καλή συνεργασία ΕΟΜ, υπουργείου Υγείας, Ιδρύματος Γνώση και η τοποθέτηση τοπικών συντονιστών στα νοσοκομεία.

Ο πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων Γιώργος Παπαθεοδωρίδης έχει θέσει στόχο να φτάσει η Ελλά-

ΠΗΓΗ: Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

δα τον μέσο όρο στις μεταμοσχεύσεις στην Ε.Ε., που είναι 20 με 25 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Μάλιστα, τον προηγούμενο Δεκέμβριο εκτιμήθηκε ότι αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί έως το 2028, εάν συνεχίζονταν η καλή ανοδική πορεία της Ελλάδας στη δωρεά οργάνων.

Σχολιάζοντας, τώρα, την πορεία των μεταμοσχεύσεων στην «Κ», λέει ότι «παραμένει αυξητική». Όπως επισημαίνει, «με βάση το πώς πήγε το εξάμηνο,

Ο πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων Γιώργος Παπαθεοδωρίδης έχει θέσει στόχο να φτάσει η Ελλάδα τον μέσο όρο της Ε.Ε., που είναι 20 με 25 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού.

εκτιμώ ότι θα έχουμε νέο ρεκόρ στις μεταμοσχεύσεις φέτος». Και εξηγεί ότι «το πρώτο εξάμηνο κατά κανόνα έχει λιγότερες μεταμοσχεύσεις».

Για την αύξηση στη δωρεά των τελευταίων ετών μίλησε ο καθηγητής Χειρουργικής Μεταμοσχεύσεων και διευθυντής της Χειρουργικής Κλινικής Μεταμοσχεύσεων του ΑΠΘ στο Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης, Γεώργιος Τσουλφάς, κατά το 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Επαγγελματικής Ένωσης Παθολόγων Ελλάδας. Ο καθηγητής υπογράμ-

μιζε την κρίσιμη σημασία της μεταμόσχευσης ήπατος ως τη δεύτερη συχνότερη μεταμόσχευση συμπαγούς οργάνου παγκοσμίως και τη μόνη σωστή λύση για την τελικού σταδίου ηπατική νόσο.

Μείζονος σημασίας

Όπως είπε, «στην Ελλάδα από το 1990 έχουν πραγματοποιηθεί 941 μεταμοσχεύσεις ήπατος, 780 στη Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων ΑΠΘ, στο Ιπποκράτειο ΓΝΘ και 161 στο Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών και παλαιότερα στον Ευαγγελισμό. Έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση στη δωρεά, λόγω της θέσης του ρόλου του τοπικού συντονιστή από τον Ελληνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων, ακολουθώντας το επιτυχημένο ισπανικό μοντέλο.

Παρά, όμως, τις επιτυχίες αυτές και τη μείωση του μέσου χρόνου αναμονής για μεταμόσχευση ήπατος στους έξι μήνες, παραμένει η σημαντική πρόκληση του μικρού αριθμού ασθενών στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Λιπτών (EMYL), το οποίο καθιστά τη διεπιστημονική συνεργασία για την έγκαιρη παραπομπή των ασθενών με πινακίδα, κίρρωση και πρωτοπαθή ή μεταστατικό καρκίνο ήπατος, μείζονος σημασίας».

Στην ομιλία του καθηγητή αναδείχθηκε ο καθοριστικός ρόλος του παθολόγου ως γιατρού πρώτης γραμμής, του οποίου η έγκαιρη παραπομπή των ασθενών στο μεταμοσχευτικό κέντρο είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή έκβαση και την επιβίωση των λιπτών.

3. ΡΕΚΟΡ ΞΕΝΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .08/07/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .08/07/2026

Σελίδα: 25

Ρεκόρ ξένων άμεσων επενδύσεων στην Ελλάδα

*Ανήλθαν σε 12,86 δισ. δολ. το 2025 –
Πρωταγωνιστής ο ενεργειακός κλάδος*

Ιστορικό ρεκόρ σημείωσαν το 2025 οι ξένες άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα, ξεπερνώντας για πρώτη φορά το όριο των 10 δισ. δολαρίων και φθάνοντας τα 12,86 δισ. δολάρια, σύμφωνα με τη UNCTAD. Σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια, οι επενδύσεις σε ακίνητα παρέμειναν μεν σημαντικές, αλλά όχι ο κινητήριος μοχλός. Μεγάλος πρωταγωνιστής αναδείχθηκε ο ενεργειακός κλάδος, ενώ σημαντι-

κές επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν στους τομείς της υγείας, των τυχερών παιχνιδιών και μικρότερες στα τρόφιμα, στην εκπαίδευση αλλά και στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Χαμηλά παρέμειναν οι επενδύσεις στις λεγόμενες «greenfield investments», δηλαδή στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται από το μηδέν και δεν είναι εξαγορά υφιστάμενης επιχείρησης ή υποδομής. **Σελ. 27**

Εσπασαν το φράγμα των 10 δις. οι ξένες άμεσες επενδύσεις

Ανήλθαν σε 12,86 δις. δολ. το 2025 με πρωταγωνιστή τον ενεργειακό κλάδο

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ιστορικό ρεκόρ σημείωσαν οι ξένες άμεσες επενδύσεις (ΞΑΕ) στην Ελλάδα το 2025, πηλαιοζώντας τα 13 δις. δολάρια –12,86 δις. δολάρια για την ακρίβεια, ποσό που αντιστοιχεί στο 26,2% του ακαθόριστου οχηματισμού παγίου κεφαλαίου– στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων 35 ετών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιοποίησε χθες η UNCTAD (Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη) στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής της για τις ξένες άμεσες επενδύσεις (ΞΑΕ). Πρόκειται για εξέλιξη η οποία έχει άμεση σχέση με τις θετικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία χρόνια και φυσικά την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας. Μάλιστα, σε αντίθεση με άλλες χρονιές, οι ΞΑΕ σε ακίνητα παραμένουν μεν σημαντικές, αλλά όχι ο κινητήριος μοχλός. Το απόθεμα των ΞΑΕ στην Ελλάδα διαμορφώθηκε το 2025 σε 100,32 δις. δολάρια από 71,94 δις. δολάρια το 2024, ενώ το 2000 ήταν μόλις 14,11 δις. δολάρια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2025 είναι η πρώτη χρονιά που οι ΞΑΕ στην Ελλάδα σπάνε το «φράγμα» των 10 δις. δολαρίων, με την αξία τους να είναι υπερδιπλάσια σε σύγκριση με το 2021 και δεκαπλάσια σε σύγκριση με το 2015. Αν και το επενδυτικό κενό –το οποίο βεβαίως δεν εξαρτάται μόνο από τα ξένα, αλλά και από τα εγχώρια κεφάλαια– παραμένει σημαντι-

κό, ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι ενώ στην Ελλάδα οι ΞΑΕ αυξήθηκαν το 2025 σε σύγκριση με το 2024 κατά 69,4%, στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά υποχώρησαν το ίδιο διάστημα κατά 29% περίπου και διαμορφώθηκαν πέρυσι σε 164,25 δις. δολάρια από 230,95 δις. δολάρια το 2024.

Πάνω από την Τουρκία

Το 2025 αποτελεί ορόσημο για τις ΞΑΕ και για έναν ακόμη λόγο: είναι η πρώτη χρονιά που οι ΞΑΕ

Σε αντίθεση με άλλες χρονιές, οι επενδύσεις σε ακίνητα παραμένουν μεν σημαντικές, αλλά όχι ο κινητήριος μοχλός.

στην Ελλάδα σε απόλυτα μεγέθη είναι υψηλότερες σε σύγκριση με τις γειτονικές οικονομίες, οι οποίες συχνά λειτουργούν ανταγωνιστικά. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει ότι είναι υψηλότερες ακόμη και από τις ΞΑΕ στην Τουρκία (12,47 δις. δολάρια) και αρκετά υψηλότερες από αυτές στη Βουλγαρία (3,58 δις.), στη Ρουμανία (9,2 δις.), στη Σερβία (3,92 δις. δολάρια), στην Κροατία (3,07 δις. δολάρια).

Το μεγαλύτερο μέρος των ξένων κεφαλαίων που επενδύθηκαν στην Ελλάδα το 2025 κατευθύνθηκαν, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, στον

ΠΗΓΗ: UNCTAD

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ενεργειακό τομέα, όπου ξεχώρισαν πολύ μεγάλες συναλλαγές –εξαγορές, όπως αυτές της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακής από την Masdar, η οποία ξεκίνησε το 2024 αλλά ολοκληρώθηκε το 2025, με την αποτίμηση να φτάνει τα 3,2 δις. ευρώ. Πολύ σημαντικές επενδύσεις από ξένους επενδυτές έγιναν επίσης το 2025 σε εταιρείες, όπως ο ΟΠΑΠ (συνένωση με την Allwyn), στον τομέα της υγείας με την ξένη επένδυση που ξεχώρισε να είναι αυτή της PureHealth Holding PJSC, η οποία εξαγόρασε τον όμιλο Hellenic Healthcare Group με το τίμημα να εκτιμάται σε 800 εκατ. ευρώ, καθώς και επενδύσεις μικρότερου μεγέθους στους τομείς των τροφίμων, της εκπαίδευσης, αλλά και στον χρηματοπιστωτικό.

Σύμφωνα, πάντως, με τα στοιχεία της UNCTAD το 2025 οι αμερικανικές εξαγορές και συγχωνεύσεις με πωλητή εταιρεία στην Ελλάδα ανήλθαν σε 18, έναντι 10 το 2024, συνολικής αξίας 1,15 δις. δολαρίων.

Εκεί, πάντως, που οι επιδόσεις της Ελλάδας παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα είναι οι λεγόμενες «greenfield Investments» (εξαρχής επενδύσεις, επενδύσεις από το μηδέν και όχι εξαγορά υφιστάμενης επιχείρησης ή υποδομής). Το 2025 οι ανακινωθείσες επενδύσεις αυτού του είδους στην Ελλάδα από ξένα κεφάλαια ήταν 41, συνολικής αξίας 1,81 δις. δολαρίων. Στη Ρουμανία από την άλλη έχουν ανακινωθεί 144 greenfield επενδύσεις συνολικής αξίας 6,31 δις. δολαρίων και στην Τουρκία 238, συνολικής αξίας 7,08 δις. δολαρίων.

Ενδιαφέρον έχει, πάντως, το γεγονός ότι η αναθέρμανση της ελληνικής οικονομίας καθιστά πιο εξωστρεφείς και τις ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες αρχίζουν και επενδύουν στο εξωτερικό, με πλέον χαρακτηριστική «επιστροφή» σε αυτόν τον τομέα αυτή των τραπεζών – και όχι μόνο. Έτσι, το 2025 οι ΞΑΕ κατοίκων στο εξωτερικό, δηλαδή τα ελληνικά κεφάλαια που επενδύθηκαν εκτός

Ελλάδος, ανήλθαν σε 5,42 δις. δολάρια, σημειώνοντας αύξηση 78,1% σε σύγκριση με το 2024.

Οι παγκόσμιοι πρωταθλητές

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι ΞΑΕ το 2025 διαμορφώθηκαν σε 1,6 τρις. δολάρια και σημείωσαν αύξηση 6% σε σύγκριση με το 2024, τερματίζοντας μια διετία κάμψης. Ωστόσο, όπως σημειώνει η UNCTAD στη φετινή έκθεσή της, «η ανάκαμψη παραμένει εύθραυστη και άνοιξη». Γιατί άνοιξη: Οι εισροές προς τις αναπτυσσόμενες οικονομίες αυξήθηκαν κατά 11%, ενώ οι αναπτυσσόμενες οικονομίες κατέγραψαν ανάπτυξη μόνο 2%, φτάνοντας τα 901 δις. δολάρια. Μεγάλο μέρος της αύξησης οφείλεται σε μικρό αριθμό μεγάλων έργων, ιδίως σε ψηφιακές υποδομές που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη. Οι 20 κορυφαίες οικονομίες υποδοχής στον κόσμο προσείλκυσαν περισσότερο από το 80% των παγκόσμιων ΞΑΕ. Στην πρώτη θέση βρίσκονται οι ΗΠΑ που προ-

σεύκυσαν 277 δις. δολάρια ΞΑΕ, ακολουθούν η Σιγκαπούρη (151 δις. δολάρια), το Χονγκ Κονγκ (116 δις.), η Κίνα (105 δις.) και την πρώτη πεντάδα συμπληρώνει η Βραζιλία (77 δις. δολάρια). Οι ΗΠΑ αποτελούν και τον μεγαλύτερο επενδυτή εκτός ΗΠΑ (263 δις. δολάρια), ακολουθούμενες από την Ιαπωνία (186 δις.) και την Κίνα (174 δις. δολάρια).

Το 44% των greenfield επενδύσεων κατευθύνθηκε σε υποδομές τεχνικής νομισμότητας, ημι-αγωγούς, κρίσιμες πρώτες ύλες, τεχνολογίες και υπηρεσίες ενεργειακής μετάβασης, τομείς που το 2020 συγκέντρωσαν μόλις το 20% των επενδύσεων αυτής της κατηγορίας.

Αβεβαιότητα

Σε ό,τι αφορά το 2026, οι προοπτικές εξακολουθούν να είναι νεφελώδεις, εξαιτίας της αβεβαιότητας της εμπορικής πολιτικής, των γεωπολιτικών εντάσεων, των συγκρούσεων, του υψηλού κόστους χρηματοδότησης.

4. ΓΙΑΤΙ ΕΜΕΙΝΑΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ ΟΙ 46.000 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/07/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/07/2026

Σελίδα: 44

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Γιατί έμειναν στον αέρα οι 46.000 δικαιούχοι του προγράμματος

Το υπουργείο Υγείας αναζητά λύση μέσω έκτακτης ευρωπαϊκής χρηματοδότησης για δίμηνη παράταση, χωρίς ωστόσο να έχει λάβει ακόμη οριστική απάντηση

ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Στην εκκρεμότητα παραμένουν για δεύτερη εβδομάδα περίπου 46.000 δικαιούχοι του δωρεάν προγράμματος αντιμετώπισης της παχυσαρκίας, καθώς η δράση έληξε τυπικά στα τέλη Ιουνίου, χωρίς να έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενες υπηρεσίες για τους συμμετέχοντες. Το υπουργείο Υγείας αναζητά λύση μέσω έκτακτης ευρωπαϊκής χρηματοδότησης για δίμηνη παράταση, χωρίς, ωστόσο, να έχει λάβει ακόμη οριστική απάντηση. Όπως, δε, παραδέχονται τεχνοκράτες στην οδό Αριστοτέλους, εάν η πολυαναμενόμενη απόφαση, που αναμένεται από την Ευρωπαϊκή Επι-

τροπή τις επόμενες ημέρες, είναι αρνητική, τότε οι δικαιούχοι του κατά τα άλλα δωρεάν προγράμματος ενδέχεται να βρεθούν αντιμέτωποι με ένα δυσεπίλυτο δίλημμα. Είτε θα αναγκαστούν να καλύψουν οι ίδιοι το κόστος της θεραπείας τους, τουλάχιστον για τους επόμενους δύο μήνες ή θα διακόψουν με τον

Παρότι οι δικαιούχοι αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα, ο νομοθέτης είναι ιδιαίτερα αυστηρός αναφορικά με τη διάρκεια του προγράμματος

κίνδυνο να χάσουν τα οφέλη που αποκόμισαν.

Και αυτό διότι η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί ότι το πρόγραμμα θα επανεκκινήσει (εφόσον δεν προκύψουν νέες καθυστερήσεις) από τον Σεπτέμβριο με εθνικούς πόρους, όμως έως και σήμερα ο Ιούλιος και ο Αύγουστος παραμένουν στον... αέρα.

Πάντως, το χρηματοδοτικό κενό που προέκυψε δεν θα έπρεπε να αποτελέσει έκπληξη για τους σχεδιαστές του προγράμματος, δεδομένου ότι οφείλεται σε μία χρονική αστοχία που αφορά την έναρξή του. Αναλυτικότερα, ενώ ήταν να ξεκινήσει τον περασμένο Σεπτέμβριο, εν τέλει το «πράσινο φως» δόθηκε τον Δεκέμβριο, παρότι ήταν γνωστό ότι στα τέλη Ιουνίου θα έληγε η χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης υπό την ομπρέλα του οποίου έτρεξαν όλα τα προγράμματα «Προλαμβάνω».

Ανouxία

Υπό τις εξελίξεις αυτές, την ανouxία της εκφράζει και η επιστημονική κοινότητα, καθώς μία πολύμηνη διακοπή θα υπονόμευε τα οφέλη που

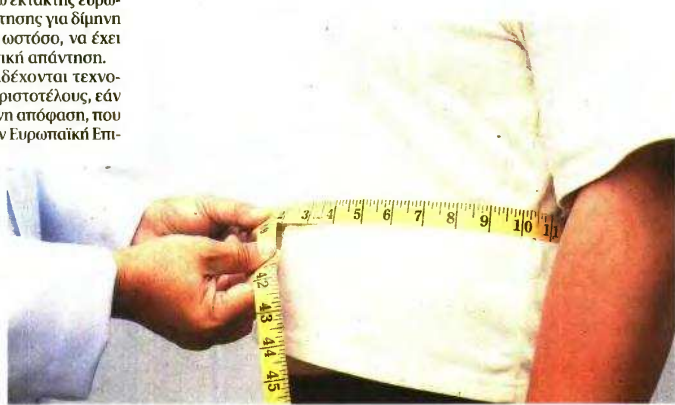
έχουν ήδη επιτευχθεί. «Αξίζει να αναγνωρίσουμε ότι η ελληνική Πολιτεία έκανε ένα πολύ σημαντικό βήμα προς την πρόληψη και τη βελτίωση της δημόσιας υγείας», σημειώνει η επίκουρη καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ, Σταυρούλα (Λίνα) Πάσχου. Και προσθέτει με νόημα τα εξής: «Ευχόμαστε να βρεθεί τρόπος ώστε να συνεχιστεί η χρηματοδότηση των φαρμάκων κατά της παχυσαρκίας, διασφαλίζοντας τη συνέχιση της θεραπείας για όσους τη χρειάζονται». Την ίδια ώρα, πληθαίνουν τα επιστημονικά ερωτήματα για το κατά πόσον οι οκτώ μήνες θεραπείας επαρκούν για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της παχυσαρκίας και τη διατήρηση του θεραπευτικού αποτελέσματος.

Πιο συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι sms έλαβαν τον περασμένο Δεκέμβριο πολίτες με Δείκτη Μάζας Σώματος (BMI) ≥ 40 ή με BMI 37-40, οι οποίοι όμως είχαν διαγνωστεί με νοσήματα – όπως σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2, υπική άπνοια, υπέρταση κ.ο.κ. –, με αποτέλεσμα να διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών.

Παρότι οι δικαιούχοι αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα, ο νομοθέτης είναι ιδιαίτερα αυστηρός αναφορικά με τη διάρκεια του προγράμματος, καθώς ορίζει, χωρίς εξαιρέσεις ότι «η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται, εφόσον είναι αναγκαίο, με ανώτατο όριο τις οκτώ συνολικά ιατρικές επισκέψεις και τη διάθεση οκτώ συνολικά φαρμακευτικών αγωγών».

«Η προκαθορισμένη διάρκεια φαρμακοθεραπείας των 8 μηνών δεν επαρκεί για το σύνολο των ασθενών. Ειδικότερα, σε άτομα με ΔΜΣ >40 kg/m^2 ή με ΔΜΣ >37 kg/m^2 και σχετιζόμενες συννοσηρότητες που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα "Προλαμβάνω", η παράταση της θεραπείας πέραν των 8 μηνών είναι συχνά κλινικά αναγκαία για την επίτευξη και κυρίως τη διατήρηση της απόλειας βάρους και των συννοσηρότητων, συμπεριλαμβανομένης της νόσου π.κ. Πάσχου.

► Μετέωρο παραμένει το μέλλον 46.000 πολιτών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα δωρεάν φαρμακευτικής αντιμετώπισης της παχυσαρκίας

SHUTTERSTOCK